

Ключко Т.А.

*кандидат економічних наук, старший викладач,
Сумський національний аграрний університет*

ВИЯВЛЕННЯ ЗАГРОЗ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансова безпека підприємства – це здатність в нормальних ринкових умовах і в умовах фінансової (економічної) кризи своєчасно і адекватно реагувати на внутрішні і зовнішні загрози.

Фінансова безпека підприємства є складним, багатограним поняттям, яке знаходиться в прямій залежності від кола факторів, що мають свій прояв як в межах самого підприємства, так і поза нього. Виклики, що здатні порушити фінансову стійкість і загрожувати фінансовій безпеці, призводять до необхідності прийняття різних управлінських рішень [3].

Одна з основних проблем при реалізації фінансової безпеки підприємства – це відсутність стандартних способів мінімізації фінансових ризиків. Ефективним методом зниження рівня фінансових загроз є: побудова документообігу та контроль за його дотриманням; розподіл прав доступу співробітників до фінансової інформації; ієрархія повноважень і встановлення умовних бар'єрів так званих «китайських стін», за допомогою яких співробітники з різним рівнем доступу до інформації поділяються в часі і просторі. Фінансова безпека підприємства, його незалежність і недопущення скочужання в зону критичного ризику можуть бути забезпечені, якщо визначені найважливіші стратегічні напрямки забезпечення безпеки бізнесу, побудована чітка логічна схема своєчасного виявлення і ліквідації можливих небезпек і загроз, зменшення наслідків господарського ризику [2].

Основні небезпеки і загрози, що впливають на втрату фінансової безпеки підприємств представлені в таблиці 1.

Рішення задач по забезпеченню фінансової функціональної складової економічної безпеки недоцільне без моніторингу наступних показників:

1. внутрішня вартість власного капіталу підприємства;

Таблиця 1

Загрози фінансовій безпеці підприємства

Загрози фінансовій безпеці підприємства	
Зовнішні загрози:	Внутрішні загрози:
– скупка акцій, боргів підприємства небажаними партнерами; – наявність значних фінансових зобов'язань у підприємства (як великої величини позикових коштів, так і великих заборгованостей підприємству); – нерозвиненість ринків капіталу і їх інфраструктури; – недостатньо розвинена правова система захисту прав інвесторів і дотримання законодавства; – криза грошової і фінансово кредитної систем; – нестабільність економіки; – недосконалість механізмів формування економічної політики.	– навмисні або випадкові помилки менеджменту в галузі управління фінансами підприємства, пов'язані з вибором його стратегії; управлінням і оптимізацією активів і пасивів підприємства (розробка, впровадження та контроль управління дебіторською та кредиторською заборгованостями, вибір інвестиційних проєктів і джерел їх фінансування, оптимізація амортизаційної і податкової політики)

Джерело: [3]

2. ринкова вартість підприємства;

3. темпи приросту внутрішньої вартості і ринкової вартості підприємства;

4. порівняння внутрішньої вартості і ринкової вартості підприємства;

5. порівняння темпів зростання ринкової вартості підприємства і фондового індексу [1].

У зв'язку зі складною економічною ситуацією в країні, що має значний вплив на фінансову безпеку будь-якого вітчизняного підприємства виникає гостра необхідність своєчасної оцінки загроз їх фінансової неспроможності.

Передумовою формування блоку фінансової безпеки підприємства є ідентифікація загроз. Від того, наскільки повно визначені складові викликів щодо фінансових інтересів, наскільки

точно оцінено рівень інтенсивності їх прояву та можливої шкоди, залежить доцільність функціонування системи фінансової безпеки підприємства. Загроза – це сукупність умов і факторів, що сприяють можливості нанесення шкоди інтересам підприємства в сфері фінансових відносин.

Класифікація загроз фінансової безпеки по пріоритетності інтересів власників надана на рис. 1.

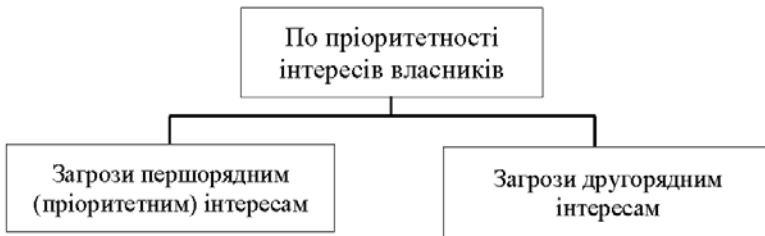

Рис. 1. Побудова системи загроз фінансовій безпеці по пріоритетності інтересів власників [5]

Класифікація загроз щодо фінансової безпеки за масштабом джерела впливу представлена на рис. 2.

Рис. 2. Систематизація викликів фінансовій безпеці підприємства за масштабом джерела впливу [5]

Систематизація загроз фінансовій безпеці підприємства за ймовірністю виникнення представлена на рис. 3.

Так, реальна загроза – це подія, яка неминуче настане або вже настала, а потенційна загроза – це найбільш ймовірна по настанню

негативна подія, яка може спричинити збитки підприємства в разі неналежної системи попереджувальних заходів захисту [4].

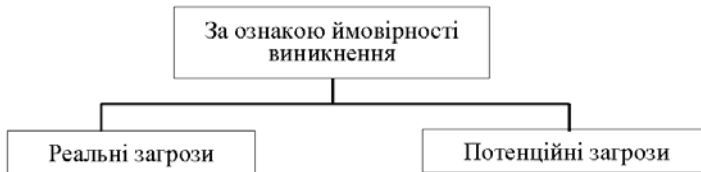

Рис. 3. Класифікація загроз по ймовірності виникнення [5]

Класифікація загроз по рівню впливу на фінансову безпеку – на рисунку 4.

Рис. 4. Систематизація загроз по рівню впливу на фінансову безпеку підприємства [5]

При цьому до погроз першого рівня відносяться загрози, що мають безпосередній вплив на фінансову безпеку. До загроз другого рівня – загрози, що мають прямий вплив щодо фінансової безпеки через економічну безпеку. До загроз третього рівня – загрози, що мають вплив на фінансову безпеку через загальну безпеку підприємства.

Варто зазначити, що без досягнення фінансової безпеки підприємство не може ефективно функціонувати і навіть існувати, що визначає високу ступінь важливості цієї функціональної складової в економічній безпеці підприємства загалом. Для усунення негативного впливу даних дестабілізуючих факторів і мінімізації

ризикую виникнення можливих фінансових загроз необхідно ідентифікувати їх до настання реального ризику виникнення несприятливої події і розробити превентивні заходи забезпечення фінансової безпеки.

Список використаних джерел:

1. Амосов О. Ю. Фінансова безпека підприємства в сучасних умовах: теоретичний аспект. *Проблеми економіки*. 2014. № 4. С. 76–80.
2. Бланк І. А. Управління фінансовою безпекою підприємства. Київ : Ніка-Центр, Ельга, 2016. 776 с.
3. Доценко І. О. Механізм управління ризиками підприємницької діяльності в системі безпеки підприємства : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Хмельницький : ХНУ, 2014. 241 с.
4. Каргузов Є. П. Вплив ризиків і загроз на стан фінансової безпеки підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 9(135). С. 115–124.
5. Лаврова Ю. В. Фінансова безпека підприємства: класифікація загроз. *Економічний аналіз*. 2011. № 9. Ч. 2. С. 274–277.

Семенова Л.Ю.

кандидат економічних наук, доцент:

Кожерко Є.А.

студентка,

Університет митної справи та фінансів

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Для ринку праці конкурентоспроможність є поняттям відносним, оскільки ринок праці неоднорідний і може бути структурований на сегменти, що розрізняються ступенем ринкової потреби у якісній праці, рівні унікальності якості робочої сили, а також особливостями споживчого попиту на робочу силу. Конкурентоспроможність на ринку праці характеризує основні властивості людського капіталу, що визначають міру задоволення ринкової потреби у праці [3].